

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

РЕГЛАМЕНТ за организиране и провеждане на Национално състезание по финансова грамотност през учебната 2020/2021 година

Този регламент е разработен от Националната комисия за организиране и провеждане на Националното състезание по финансова грамотност през учебната 2020/2021 година въз основа на Заповед № РД 09-2784/29.10.2019 г. на Министъра на образованието и науката, с която са утвърдени Правила за организирането и провеждането на ученическите олимпиади и на националните състезания в държавните, в общинските, в частните и в чуждестранните училища на територията на Република България, както и в съответствие с графика за провеждане на националните състезания през учебната 2020-2021 година съгласно Приложение № 2 към Заповед № РД 09-2134/28.08.2020 г. на Министъра на образованието и науката

Общи правила

1. Основните цели и задачи на Националното състезание по финансова грамотност са свързани с повишаване интереса на учениците за изграждане на съвременни умения, създаване на социална отговорност за управлението на личните финанси и инвестирането, мотивирането на учениците и учителите за повишаване на успеваемостта в процеса на преподаване и придобиване на финансова грамотност като част от функционалната грамотност. Основен инструментариум са знанията и уменията по математика за съответните възрастови групи, традиционно използвани при формирането на компетенции по повечето общообразователни и профилиращи учебни предмети. Състезанието предоставя възможност за:

- развиване на изчислителни способности, включително и с използване на калкулатор;
- мотивиране на учениците за правилен избор на математически подход и неговото аргументиране при решаване на практически задачи, включващи задачи от икономиката, финансите, застраховането, банкирането и предприемачеството;
- осигуряване на условия за изява на учениците и придобиване на увереност при взимане на творчески решения;
- мотивиране на различни възрасти ученици за повишаване на тяхната финансова и функционална грамотност;
- мотивиране на учителите за работа с учениците за повишаване на финансовата и функционалната им грамотност.

2. Националното състезание по финансова грамотност се организира от Министерството на образованието и науката. В него могат да участват ученици от V до XII клас без такса правоучастие, разпределени във възрастови групи, както следва:

- Първа възрастова група – V клас;
- Втора възрастова група – VI клас;
- Трета възрастова група – VII клас;
- Четвърта възрастова група – VIII клас;
- Пета възрастова група – IX клас;
- Шеста възрастова група – X клас;
- Седма възрастова група – XI клас;
- Осма възрастова група – XII клас.

Дава се възможност на ученици I – IV клас да участват в аналогично състезание по финансова грамотност, което е с такса правоучастие и се организира от Сдружение „Европейско кенгуру” по правила от уеб-страницата на сдружението.

3. Националното състезание по финансова грамотност се провежда във всички области на страната на 20.02.2021 г. от 11:00 до 13:00 ч. Времето за работа е 120 минути.

4. Форматът на Националното състезание по финансова грамотност е 7 задачи, първите 5 от които са тестови – всяка с пет избираеми отговора, от които само един е верният, задача 6 е с кратък свободен отговор, а задача 7 е с подробно и аргументирано решение.

5. За всеки верен отговор на задачи с номера 1–5 се присъждат 3 точки, на задача с номер 6 се присъждат 5 точки, а на задача с номер 7 се присъждат до 10 точки въз основа на указания и критерии, изготвени от Националната комисия. За грешен или непосочен отговор не се отнемат точки. Максималният брой точки е 30.

6. Националното състезание по финансова грамотност включва 8 отделни теми за класовете от V до XII клас върху учебното съдържание, което е предвидено за изучаване в задължителните часове за съответния клас и обхваща темите по финанси и финансова грамотност в учебните програми по математика, технологии и предприемачество, география и икономика, гражданско образование.

7. Отговорите и решението на задача 7 се нанасят върху индивидуални бланки, които се подготвят от Националната комисия. Всяка индивидуална бланка представлява писмена работа на ученика. Областната комисия за проверка и оценка на писмените работи, назначена от началника на РУО, извършва първа проверка, а Националната комисия извършва втора проверка.

8. Темите и задачите за Националното състезание по финансова грамотност се изготвят от Националната комисия. Коректността на темите и задачите се гарантира с подписите на поне трима членове на Националната комисия, единият от които е председателят.

9. По време на Националното състезание по финансова грамотност е разрешено и е желателно участниците да ползват калкулатори. Забранено е използването на устройства с

външна памет и мобилна връзка. Към темите Националната комисия добавя разяснения на понятията, използвани в условията на задачите, а ако е необходимо, добавя и формули, свързани с решенията.

Ред за провеждане, оценяване и обявяване на резултатите

10. Националното състезание по финансова грамотност следва да се проведе във всяко училище, в което има 15 и повече от 15 ученици, желаещи да участват в състезанието. Редът и сроковете за установяване на желаещите се определят от директора на училището. Училище, в което се провежда състезанието, е училище домакин, директорът на което със своя заповед определя училищна комисия за организиране и провеждане на състезанието, както и квесторите, които не могат да бъдат специалисти по математика.

11. Началниците на РУО:

– в срок до 05.02.2021 г. определят едно или повече от едно училище координатор на състезанието за областта, което може да бъде и училище домакин;

– в срок до 05.02.2021 г. определят областна комисия за проверката и оценката на писмените работи в съответната област, която извършва дейността си в училището координатор или разпределя дейността си по училищата координатори при повече от едно училище координатор за областта;

– в срок до 15.02.2021 г. утвърждават училищата домакини и разпределението им по училищата координатори при повече от едно училище координатор.

12. Областната комисия:

– координира и контролира всички дейности по организацията и провеждането на Националното състезание по финансова грамотност в съответната област;

– извършва първата проверка и оценка на писмените работи;

– оформя окончателната документация съгласно т. 24.

13. Директорите на училищата, в които има по-малко от 15 желаещи ученици и не провеждат състезанието, следва:

– в срок до 9.02.2021 г. да създадат организация за явяване в друго училище на заявिलите желание за участие ученици от повереното им училище;

– да осъществят контакт с директора на приемащо училище и осигурят един квестор; името на квестора, списък на учениците, заявили желание за участие и списък на учениците по класове, подали декларация за съгласие за публикуване на резултатите и личните им данни, се предоставят от директора на изпращащото училище на директора на приемащото училище;

– в срок до 10.02.2021 г. да подадат информация в училището координатор в кое училище домакин ще се явяват учениците от повереното им училище.

14. Отговорници за организиране и провеждане на Националното състезание по финансова грамотност са председателят на областната комисия и директорите на училищата координатори и училищата домакини.

15. Членовете на училищните и областните комисии, както и членовете на Националната комисия, удостоверяват с декларация за безпристрастност и поверителност отсъствието на обстоятелства, които биха довели до нарушаване на принципа за неразпространение на информация, свързана с темите и задачите преди началото на състезанието.

16. В срок до 12.02.2021 г. чрез имейл училищата домакини изпращат до училището координатор:

– поименен списък по класове във формат Excel на учениците, заявили желание за участие в състезанието, като срещу имената на учениците, които не са подали декларация за съгласие за публикуване на резултатите и личните им данни, се отбелязва **НЕ**;

– справка-заявка за необходимите теми.

17. В зависимост от развитието на епидемиологичната обстановка към датата на провеждане на състезанието директорът на училището домакин определя присъствен или електронен формат на провеждане на Националното състезание по финансова грамотност. В случай на присъствен формат училищната комисия за организиране и провеждане на състезанието разпределя учениците и квесторите по зали в съответното училище домакин, като се спазват всички протиепидемични мерки.

18. В срок до 16.02.2021 г. чрез имейл началниците на РУО предоставят на експерта по технологии и предприемачество в МОН справка-заявка за необходимите теми, посочват училищата координатори на територията на съответната област и техни актуални телефони и електронни адреси, на които да бъде изпращана информацията относно организацията и провеждането на състезанието, проверката на писмените работи и обявяване на резултатите.

19. През платформа <https://competition.mon.bg> училищата координатори и училищата домакини получават от експерта в МОН:

– бланката за попълване на отговорите и решението на задача 7, която училищата домакини получават на 19.02.2021 г. и размножават според заявения брой участници;

– 2 броя инструкции от Националната комисия – за квесторите и за областната комисия за проверка и оценка;

– заявените теми, които училищата домакини получават не по-рано от 60 минути преди началото на състезанието и размножават в необходимия тираж;

– ключа за верните отговори на задачите от заявените теми и критериите за оценяване на задача 7, които училищата домакини получават след 13:00 ч. на 20.02.2021 г.

20. В деня на състезанието:

– квесторите следва да се явят за инструктаж в 9:30 ч.;

– учениците заемат определените им места до 10:30 ч. и се подготвят за състезанието, получават индивидуални бланки за попълване на отговори и решаване на задача 7, като нанасят необходимите лични данни върху бланките;

– квесторите дават указания в съответствие с инструкцията на Националната комисия за начина на попълване на бланките;

– учениците получават по 2 броя чернови за извършване на пресмятания, като по време на състезанието имат право на допълнителни листове за чернови;

– след приключване на състезанието квесторите в залите събират попълнените бланки и ги предават на директора на училището домакин; тъй като черновите не се взимат под внимание при проверката, те остават на разположение на учениците заедно с темата;

– в случай на електронен формат на провеждане на състезанието учениците получават чрез имейл от училището домакин инструкция на Националната комисия за попълване на бланките не по-късно от 10:30 ч. на 20.02.2021 г., както и самата бланка, а не по-рано от 11:00 ч. на 20.02.2021 г. те получават и съответно заявената тема; участниците изпращат обратно чрез имейл попълнените бланки, които се предават на директора на училището домакин; бланки, получени след 13:30 ч. на 20.02.2021 г., не се проверяват и за тях се изготвя отделен протокол (Приложение № 1);

– бланките с попълнените отговори и решението на задача 7 се предават с приемно-предавателни протоколи (Приложение № 1) на директора на училището координатор, който ги предава на областната комисия за проверка и оценка с протоколи (Приложение № 2).

21. Областната комисия за проверка и оценка на писмените работи организира първата проверка на бланките с попълнените отговори и решението на задача 7, изготвя протоколи (Приложение № 3) по класове с резултатите на явилите се ученици с точките по всяка задача и сбора от точките върху задачите от темата, като предоставя копия на протоколите на училищата домакини не по-късно от 01.03.2021 г.

22. На видно място в училището координатор, в училищата домакини и на електронните им страници се поставят:

– верните отговори и критериите за оценка на задача 7, не по-рано от 14:00 ч. на 20.02.2021 г.;

– протоколите по класове с резултатите на явилите се ученици, не по-късно от 14:00 ч. на 04.03.2021 г.

23. Сигнали за допуснати технически неточности и грешни отразявания в протоколите се входират чрез молба до директора на училището координатор не по-късно от 17:00 ч. на 05.03.2021 г. Областната комисия за проверка и оценка на писмените работи разглежда сигналите, взема решение по тях и актуализира протоколите с резултатите на явилите се ученици. Актуализираните протоколи се поставят на видно място в училището координатор и на електронната му страница не по-късно от 17:00 ч. на 08.03.2021 г. Във връзка със сигналите решенията на областната комисия са окончателни.

24. Областната комисия за проверка и оценка на писмените работи предава на директора на училището координатор в срок до 15.03.2021 г.:

– бланките с попълнените отговори и решението на задача 7;

– протокол-справка (Приложение № 4) за броя на проверените бланки от оценителите;

– индивидуални файлове в PDF формат със сканирани бланки за всеки ученик поотделно, като файловете се именуват с имената на ученика;

– протоколи с резултатите в низходящ ред на явилите се ученици по класове, които следва да са във формат Excel и да включват следните данни: трите имена на ученика; класа и училището, в което учи с посочване на населеното място и общината; точките по всяка задача и сбора от точките върху задачите от темата; срещу имената на учениците, които не са подали декларация за съгласие за публикуване на резултатите и личните им данни, се отбелязва НЕ.

25. В срок до 19.03.2021 г. директорът на училището координатор изпраща на експерта в МОН чрез имейл изброените в т. 24 документи и файлове без бланките на хартиен носител, които остават на съхранение в училището координатор за срок от 1 (една) година.

26. В срок до 19.04.2021 г. Националната комисия:

– извършва втора проверка на сканираните бланки с попълнените отговори и решението на задача 7;

– изготвя протокол с резултатите на всички явили се ученици и го предоставя на експерта в МОН за публикуване на уеб-страницата на Министерството на образованието и науката. Протоколът се предоставя на директорите на училищата координатори чрез експерта в МОН;

27. Решенията на Националната комисия са окончателни.

28. Не по-късно от 09.05.2021 г. училището координатор организира среща в присъствен или в електронен формат (в зависимост от развитието на епидемиологичната обстановка към съответната дата) за отчитане на резултатите от Националното състезание по финансова грамотност. По време на срещата (в присъствен формат) се връчват грамоти на класираните на първите три места във всяка възрастова група за съответния регион. При провеждане на срещата в електронен формат грамотите на отличените ученици се изпращат от училището координатор до директорите на училищата, в които се обучават.

29. Координирането и контролът на дейностите по организиране и провеждане на Националното състезание по финансова грамотност се осъществяват от експерта в МОН, от началника на РУО и от председателя на Националната комисия.

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ